

ПРОГРАМА

**ЗА ОВЛАДЯВАНЕ ПОПУЛАЦИЯТА НА
БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА НА ТЕРИТОРИЯТА
НА ОБЩИНА ПЕРНИК 2021- 2025 г.**

СЪДЪРЖАНИЕ

I. Въведение

II. Цели и задачи на програмата

1. Цели
2. Задачи
3. Очаквани резултати

III. Анализ на състоянието и динамика на популцията на безстопанствените кучета

IV. Методология и мерки за овладяване и контрол на популцията на безстопанствените кучета

1. Методология
2. Мерки за овладяване и контрол на популцията на безстопанствените кучета

V. Изисквания за ръководство, координация, контрол и изпълнение на програмата

1. Ръководство
2. Координация
3. Контрол на изпълнение
4. Участници в програмата
5. Общински приют за безстопанствени животни

VI. Нормативна база

VII. Финансиране

IX. Изисквания за управление и оценка на програмата, докладване и отчетност, осведомяване на обществеността и време за изпълнение

1. Управление и оценка на програмата
2. Докладване и отчетност
3. Уведомяване на обществеността
4. Време за изпълнение

X. Оценка за успеваемостта на Програмата

XI. План за действие към програмата за овладяване популцията на безстопанствените кучета на територията на община Перник – 2021-2025г.

ВЪВЕДЕНИЕ

Нарастващата популация на скитащи и безстопанствени кучета на територията на общината представлява сериозен проблем за обществото с многостранни измерения, в т.ч. хуманни, хуманно-медицински, ветеринарномедицински, социално-битови, икономически и екологични.

За по-ефикасното и своевременно справяне с този проблем чл. 40, ал. 3 от Закона за защита на животните и Националната програма за овладяване на популацията на безстопанствените кучета на територията на Република България, задължават общините да разработват и прилагат общински програми за овладяване на популацията на безстопанствените кучета.

Настоящата *Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на община Перник за периода 2021-2025 г.* е изготвена **съобразно всички законови изисквания и принципи за хуманно отношение към животните**, регламентирани в Закона за защита на животните (накратко по-долу „ЗЗЖ“), Закона за ветеринарномедицинската дейност (накратко по-долу „ЗВМД“), както и съобразно всички изисквания, поставени на Република България и останалите страни, членки на Европейския съюз, по отношение на грижата и хуманното отношение към животните.

Популацията на безстопанствените кучета се състои от изоставени, изгубени, родени на улицата и домашни кучета, оставени на обществени места без надзор. Нарастващата популация на безстопанствени кучета създава редица рискове както за безопасността и здравето на хората, така и за самите животни, включително, но не само – предаване на заразни болести на хора и други животни. Много хора се страхуват от животни и в частност от кучета, като струпването на много безстопанствени кучета на едно място може да създаде риск от ухапвания и други физически и/или психически травми. Отделно, проблем е и тежкото положение на самите безстопанствените кучета, което допълнително травмира хората, които обичат животните. Нарастването на броя на безстопанствени кучета може да доведе и до агресивно поведение (включително и противозаконно такова) от някои членове на обществото както спрямо животните, така и спрямо доброволци, които ги обгрижват.

През последните години проблемът с безстопанствените кучета се нареди като един от сериозните проблеми за повечето населени места в страната. Все още не може да се намери цялостно и трайно решение на проблема. Успехът на програмата за овладяване популацията на бездомни кучета е в прилагане на комплекс от мерки, при които усилията на общинската власт, ветеринарните специалисти, природозащитните организации и гражданите са насочени в една обща посока – намиране на хуманно и съвременно решение на проблема.

ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА

ЦЕЛИ

Основна цел на програмата – намаляване на популацията на безстопанствените кучета на територията на общината, чрез прилагане на комплекс от мерки, включително, но не само – кастрация и връщане по места на безстопанствени кучета, които се обгрижват от граждани и/или организации; разяснителни кампании относно необходимостта от кастрация на домашни кучета; кампании за осиновяване на безстопанствени кучета; контрол върху търговията и размножаването на домашни кучета, контрол върху изоставяне на домашните кучета и тяхното поколение и др. Всички застъпени в *Програмата* мерки са съобразени с действащото законодателство на Република България и ЕС като чрез тях община Перник се стреми да постигне хуманно и своевременно решение на проблема.

За реализиране на основната цел, в Програмата е предвидено реализирането на следните **подцели**:

- Кастрация на всички безстопанствени кучета на територията на общината и връщането им по местата, откъдето са взети, ако не им бъде намерен постоянен дом;
- Контрол върху регистрацията на домашни кучета съгласно изискванията на Наредба за придобиване, притежаване, отглеждане и развъждане на кучета – домашни любимци на територията на община Перник;
- Повишаване културата на отглеждане на домашни кучета и насърчаване на тяхната кастрация и регистрация;
- Провеждане на мащабни разяснителни кампании с цел осведомяване на обществото за ползите от кастрацията, както и за необходимостта от хуманно отношение към животните;
- Провеждане на мащабни кампании за осиновяване на безстопанствени кучета;
- Създаване на безопасна среда както за хората, така и за безстопанствените кучета на територията на общината;

- Повишаване ефективността на контрола върху изоставянето на домашни кучета и техните поколения.

ЗАДАЧИ

1. Овладяване броя на безстопанствените кучета чрез набелязване на мерки за отстраняване на причините, водещи до възникване и увеличаване на популацията им;
2. Контрол върху отглеждането на домашните кучета, чрез идентификация, регистрация и въвеждане на данни за кучетата на територията на общината в Интегрираната информационна система на Българска агенция по безопасност на храните, както и стриктно спазване на Наредбата за придобиване, притежаване, отглеждане и развъждане на кучета – домашни любимци на територията на община Перник;
3. Стимулиране на кастрацията на домашни кучета на територията на общината;
4. Повишаване на информираността и отговорността на гражданите при отглеждането на домашни кучета, вкл. и повишаване информираността и социалната ангажираност на младите хора и подрастващото поколение (над 16 годишна възраст);
5. Регистрация на всички обекти за развъждане на кучета, съгласно изискванията на чл. 137 от ЗВМД;
6. Регистрация и контрол на всички търговци на кучета (обекти и/или юридически/физически лица);
7. Масова кастрация на безстопанствените кучета в общината и връщането им по места;
8. Насърчаване на доброволческата дейност от страна на частните ветеринарни лекари, които да се включат в масовата кастрация на безстопанствените кучета;
9. Създаване на кампании за безплатно кастриране на домашни кучета;
10. Насърчаване на доброволческата дейност за ограничаване популацията на безстопанствени кучета, вкл. и сред подрастващото поколение;
11. Насърчаване осиновяването на безстопанствени кучета;
12. Засилване на обществения контрол и контрола на държавните органи, както и на гражданското съзнание при работата по овладяване на популацията на безстопанствените кучета на територията на общината;
13. Създаване на безопасни условия и хуманна среда на живот на безстопанствените кучета на територията на общината, вкл. чрез поставяне на къщички и

заслони, както и на хранилки за кучета на територията на гр. Перник и другите населени места.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Чрез осъществяването на *Програмата за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на община Перник* се очакват следните резултати:

- Намаляване на броя на безстопанствените кучета и установяване на траен контрол върху тяхната популация на територията на общината;
- Намаляване на рисковете, които увеличаването на популацията на безстопанствените кучета създава, както за безопасността и здравето на хората, така и за самите животни;
- Увеличаване на информираността, отговорността и активността на гражданите, вкл. и на младите хора и подрастващото поколение при отглеждане на домашни кучета.
- Повишаване безопасността на градската среда.

АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО И ДИНАМИКА НА ПОПУЛЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА

Първоначалната оценка и последващият контрол са от ключово значение за успеха на Програмата. Действителната и пълна информация за състоянието и динамиката на популацията на безстопанствените кучета позволява да бъдат предприети максимално ефективни и гъвкави мерки, като се постигне и оптимизация на изразходваните ресурси.

Основните причини за увеличаващата се популация на бездомните кучета са както следва:

- Изоставяне на домашни кучета от собствениците им;
- Временното използване на кучета за пазачи на вили, гаражи и други обекти от физически и юридически лица, вкл. кучета, взети за „летния сезон“ по селата на територията на общината, и изоставени с идването на есента;
- Свободно размножаване на домашните кучета и невъзможност и/или нежелание на собствениците им да намерят стопани на всяко новородено кученце, респ. изоставянето им;
- Липса на хуманно отношение към животните и грижите, от които се нуждаят – собственикът не е подготвен за проблемите, съпровождащи отглеждането на куче, вкл. и здравословни такива, в резултат на което при възникнали трудности го изоставя;
- Липсата на контрол върху регистрацията и популацията на домашни кучета;
- Невъзможност за провеждане на масова кастрация на безстопанствени кучета, вкл. и чрез доброволческо участие на частни ветеринарни лекари на територията на общината;
- Липса на кампании за безплатно кастриране на домашни кучета.
- Липсата на финансов ресурс за справяне с проблема, ограничава възможността за прилагане на ефективна система за регулиране популацията на безстопанствените кучета.

Анализът на проблема с безстопанствените кучета на територията на общината показва, че причината за нарастващата им популация е **безотговорното поведение на**

гражданите. Кучетата се появяват „на улицата“ и стават „безстопанствени“, защото биват изоставени от своите стопани. Собствениците на кучета не са достатъчно запознати с изискванията за отглеждане тези животни, по отношение на грижите, които следва да полагат за тях и при първите срещнати трудности животното или неговото потомство е изоставено на улицата. В допълнение, не се спазват и най-елементарните нормативни изисквания при извеждане на кучето в градската среда и това не е от непознаване на законовите разпоредби, а от липса на правилно изградено мислене и нагласа в тази посока. Малцина са тези, които са запознати с биологията на вида, и които си дават реална сметка за това каква вреда може да нанесем с едно единствено изоставено на улицата куче. Особено важно е да се осъзнае, че бездомните животни са плод на човешката безотговорност.

Наблюдава се цялостно неспазване на разпоредбите на Закона за защита на животните, вкл. и относно забраната за проявяване на жестоко отношение спрямо тях. Масово на територията на общината първо се изхвърлят кучета (възрастни и бебета), а след това – и отрова, която „да реши проблема“. Не се спазват и подзаконовите нормативни актове, в т.ч. Наредбата за придобиване, притежаване, отглеждане и развъждане на кучета – домашни любимци на територията на община Перник. Много малък процент от домашните кучета на територията на общината са регистрирани и имат чип.

В тази връзка в Националната програма за овладяване на популацията на безстопанствените кучета е предвидено преброяването им на територията на всяка община, което преброяване следва да се извършва на всеки две години по методика, като задължително се отчита приблизителната възраст, пол, видимото здравословно състояние и наличието или липсата на видима маркировка за извършена кастрация.

МЕТОДОЛОГИЯ И МЕРКИ ЗА ОВЛАДЯВАНЕ И КОНТРОЛ НА ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА

МЕТОДОЛОГИЯ

Успешната практика налага прилагането на регламентирания от Закона за защита на животните метод за кастрация на уличните кучета и връщането им по обитаваните от тях места до блокиране на раждаемостта – ограничаване капацитета на средата само със стерилни животни. Съгласно препоръките на Световната здравна организация, масова кастрация, ваксинация срещу бяс, обезпаразитяване и връщане по местата на залавяне на обработените животни, са единственият ефективен начин за намаляване на възпроизводството на безстопанствените кучета. Във връзка с това Програма предвижда прилагане на кастрация на такъв брой животни, който ще доведе до постигане на ниво не по-ниско от 50% кастрирани животни от общата популация на безстопанствени кучета в общината. Кастрирането на кучетата има и своите здравни и социални предимства – предпазва животните от редица заболявания, в т.ч. и от злокачествени тумори, мастити, полови инфекции, с което се удължава продължителността на живота им; успокоява животното и прави характера му по-социален; предпазва мъжките животни от бягство, изгубване и нежелани травми.

Действащото законодателство от своя страна насърчава кастрацията на домашните кучета като техните собственици са освободени от „такса за притежаване на куче“, съгласно разпоредбите на чл. 175, ал. 2, т. 5 от ЗВМД.

Кучетата достигат полова зрялост на ранна възраст, бързо се възпроизвеждат и броят им нараства за кратко време. В случай, че се подходи с отстраняване на безстопанствените кучета и прибирането им в приют се наблюдава временно освобождаване на терени, които постепенно се населяват и запълват от мигриращи животни. В резултат на това този метод е неефективен и предизвиква непрекъснат цикличен процес. За разлика от него, прилагането на метода „кастрирай и върни“, при който кучетата се връщат по места, не се наблюдава този ефект, тъй като средата се запълва с вече кастрирани животни и се блокира раждаемостта.

МЕРКИ

1. Мерки за овладяване и контрол на популацията на безстопанствените кучета чрез кастрация.

Подходът за овладяване на популацията на безстопанствените кучета, заложен в Закона за защита на животните, включва тяхното залавяне, кастрация и връщане по местата на залавянето им, чиято цел е да спре цикличния процес по запълване на освободените места. Кастрирането на кучетата и връщането им по местата, от които са заловени няма да позволи освобождаване на ниши, защото ще са запълнени с животни, които не се възпроизвеждат, т.е. ще се блокира раждаемостта.

Националната програма за ограничаване популацията на безстопанствени кучета въвежда масова кастрация, което включва кастрация на такъв брой животни, който ще доведе до постигане на ниво не по-ниско от 50% кастрирани животни от общата популация на безстопанствените кучета в рамките на първите 12 месеца от изпълнението ѝ и поддържане на ниво над 70% за следващите години от нейното изпълнение.

Процесът по залавяне и третиране на безстопанствените кучета включва следните етапи:

- Публикуване на интернет страницата на общината на обявление за заявяване на участие за извършване на дейностите по залавяне, кастрация, маркиране, ваксинация, обезпаразитяване и връщане по места на обработените безстопанствени кучета;
- Акциите по залавяне на кучета се извършват по предварително изготвен и утвърден годишен график от екипи за залавяне на безстопанствените кучета и от доброволци, съгласно изискванията на чл. 42 от Закона за защита на животните;
- За извършване на ветеринарномедицинските дейности, екипите и доброволците предоставят заловените безстопанствените кучета с приемо-предавателен протокол (когато се предоставят от екип по залавяне) или информационен талон за залавяне, приемане и връщане на безстопанствени кучета (когато се предоставят от доброволец) на амбулаториите. Протоколът/информационния талон се издава в три екземпляра - един за екипа/доброволците, един за амбулаторията и един за съответната община. Управителят на амбулаторията предприема незабавни мерки за установяване

на данни за наличие или липса на регистрация на кучето и изпълнява предвидените в Националната програма и в Наредба за придобиване, притежаване, отглеждане и развъждане на кучета – домашни любимци на територията на община Перник, действия, включително при неявяване на собственика в 7-дневен срок от уведомяването (ако кучето е регистрирано), кучето се кастрира, маркира, обезпаразитява, ваксинира срещу бяс и се предоставя на нов собственик или се връща на мястото на залавянето му.

- Управителят на ветеринарномедицинската амбулатория вписва кучетата в регистър и издава ветеринарномедицински паспорт. Ветеринарните лекари удостоверяват извършените ветеринарномедицински дейности чрез водене на дневник по образец с данни за всяко куче –възраст, външни белези, пол, килограми, номер на микрочип и паспорт, дати на кастрацията и поставени ваксини, обезпаразитяване, въвеждане във ВетИС и попълнен информационен талон за кастриране, обезпаразитяване и маркиране на безстопанствено куче. В началото на всеки месец ветеринарните лекари представят на кмета на общината копия от посочените документи и копия от приемо-предавателните протоколи и информационни талони.
- След извършване на ветеринарномедицинските дейности, ветеринарният лекар преценява продължителността на следоперативния престой, който не може да бъде по-кратък от 24 (двадесет и четири) часа от операцията. След това безстопанствените кучета се връщат по местата на тяхното залавяне, като същите предварително се съгласуват с кметовете на общини или кметските наместници по населени места. Не се допуска връщането на кучетата в дворове на детски ясли и градини, училища, болници и в близост до площадки за игра на деца, автомагистрала и летища, съгласно чл. 48 от Закона за защита на животните;
- В случаите на чл. 48 от Закона за защита на животните или при болни и нуждаещи се от продължително лечение кучета, същите се настаняват във временни приюти.
- Евтаназия на безстопанствени кучета, настанени във временни приюти, се допуска само при условията на чл. 179, ал. 3, т. 1, 2 и 4 от Закона за ветеринарномедицинската дейност.

- За върнатите по места кучета, граждани и организации за защита на животните могат да заявят желание за поемане на грижите за тях.
- В тези случаи те се задължават да подпишат декларация по чл. 47, ал. 3 от Закона за защита на животните и да изпълняват изискванията на чл. 49 и 50 от Закона за защита на животните, т. е. да обезпаразитяват на всеки три месеца и да реваксинират срещу бяс върнатите по места кучета, за които поемат грижи и отговорност. Задължават се ежегодно да заверяват паспорта на кучето в общинската администрация за извършените обезпаразитявания и ваксинации, и да вземат мерки за предотвратяване на агресивното поведение на кучетата към хора или животни. При сигнал за агресивно поведение на куче се извършва проверка от общината с участието на регистрирани/официални ветеринарни лекари. В случай, че сигналът за агресивно поведение на куче е подаден от организации за защита на животните, последните също могат да участват в проверката. При липса на граждани и организации за защита на животните, заявили желание за поемане на грижите за тях, върнатите по места кучета са под контрола и грижите на общината.

В допълнение на всичко гореизложено, следва ***да се стимулира и доброволческата дейност сред частните ветеринарни лекари.*** Последните могат да бъдат от полза при провеждането на масови кастрационни кампании, като консумативите се заплащат от общината, а ветеринарните лекари положат при желание доброволен труд.

Отделно, следва да се обърне внимание и на възможността за провеждане на ***безплатни кастрационни кампании сред домашните кучета.*** Някои доброволчески организации вече са провеждали подобни кампании със значителен успех. Особено полезни подобни кампании биха били и в по-малките населени места и в селата на територията на общината.

2. Мерки за подпомагане изграждането на регионални приюти за безстопанствени кучета.

Регионални приюти могат да бъдат изградени и/или стопанисвани от:

- две или повече съседни общини, в рамките на сключено споразумение за сътрудничество, съгласно Глава осма от Закона за местното самоуправление и местната администрация;
- юридически лица с нестопанска цел, с предмет на дейност защита на животните;
- съвместно от община и организация с предмет на дейност защита на животните или община и регистрирана ветеринарномедицинска амбулатория.

Изграждането на регионални приюти се подпомага, когато са изпълнени едновременно следните условия:

- на територията на съответните общини няма изградени общински или частни приюти или са с недостатъчен капацитет;
- на територията на всяка община е извършено най-малко едно преброяване на безстопанствените кучета в рамките на последните 3 години.

Регионални приюти могат да бъдат изградени чрез:

- предоставяне на терени и сгради –държавна и общинска собственост;
 - предоставяне на целеви трансфери по бюджетите на общините в рамките на средствата по държавния бюджет за годините на одобрената от Министерския съвет средно срочна бюджетна прогноза. За годините извън нея посочените стойности за изпълнение на целите имат прогнозен характер;
 - изготвяне и прилагане на национални механизми за финансиране и подкрепа;
 - включване на мерки за кандидатстване по европейските фондове;
 - включване в проекти, финансирани от ЕК и по международни програми и проекти;
 - изработване на типов проект за изграждане на регионален приют.
- Регионалните приюти се изграждат в съответствие с изискванията на глава IV, раздел I на Наредба № 41 от 2008 за изискванията към обекти, в които се отглеждат, развъждат и/или предлагат домашни любимци с цел търговия, към пансиони и приюти за животни.

3. Мерки за контрол върху развъдниците, търговците на кучета, пазарите за животни, зоомагазините и собствениците на кучета, отглеждани като домашни любимици (компаньони).

Право да осъществяват развъждане и търговия на кучета имат лицата, чиито обекти са регистрирани по чл. 137 от Закона за ветеринарномедицинската дейност. Търговия с кучета се осъществява само в развъдници и зоомагазини регистрирани по реда на чл. 137 от Закона за ветеринарномедицинската дейност. Контролът върху развъдниците, зоомагазините и пазарите за животни се извършва съгласно чл. 59, ал. 1 от Закона за защита на животните и чл. 7, ал. 1 от Закона за ветеринарномедицинската дейност. За активизиране на обществеността във връзка с овладяване популацията на безстопанствени кучета се извършват информационни кампании, организирани от общината. Същите целят задълбочено запознаване с проблема, с действащата нормативна база и насърчаване на гражданската активност.

Същевременно българското законодателство не забранява подаряването на животни, вкл. и от собственици, които не отговарят на изискванията на закона за развъдници, респ. търговци на кучета. Нещо повече, макар да съществува законова забрана за това, гражданите масово не само подаряват, но и продават кучета, които развъждат незаконно, без да притежават необходимата за това регистрация.

Горното води до невъзможност за органите на общинската администрация да проследят кой става собственик на куче, тъй като регистрацията и чипирането му се оставя на волята на новия собственик. Масово гражданите нарочно или поради незнание не регистрират животните си.

Същевременно мерките, които следва да се приложат, следва да бъдат насочени основно към постигане на по-високо ниво на осведоменост на гражданите относно необходимостта и ползите както от кастрацията домашните кучета, така и от регистрацията им по надлежния за това ред. Подаряването на кучета не следва да се поставя под контрол, доколкото това също спомага дадено животно да не бъде изоставено на улицата. Необходимо е обаче да се предвиди механизъм за контрол и санкциониране на тези граждани, които осъществяват търговия с кучета без да са регистрирани по реда на чл. 137 от Закона за ветеринарномедицинската дейност.

Нещо повече, необходимо е да се правят осведомителни кампании с цел да се популяризира сред обществото необходимостта от кастрация на домашните животни както и сериозните последици, до които изоставянето на дадено куче или неговото поколение

води – като за обществото, така и за самото животно. Тези кампании следва да се провеждат както от компетентните служители от общината, така и от всеки частен ветеринарен лекар и доброволец и/или доброволческа организация, които биха имали желание да вземат участие.

В допълнение, необходимо е и засилване на контрола относно регистрацията на домашните кучета и вписването им в единен регистър. Чрез засилване на контрола в тази област, чрез адекватни мерки и налагане на санкции могат да се постигнат задоволителни резултати за справяне с проблема.

4. Мерки за популяризиране на осиновяването на безстопанствени кучета.

За справяне с нарастващата популация от безстопанствени кучета от особено значение е намирането им на постоянен дом. Създаденият на територията на общината общински приют, както и частните такива на различни доброволчески организации, бързо се запълват и за новопоявили се безстопанствени кучета не остават места.

Макар основният принцип на Програмата да е кастриране и връщане по места, понякога се налага животното да бъде оставено в общинския приют – поради здравословното му състояние, възрастта или ако има подаден сигнал, че е агресивно. Местата в приютите обаче са ограничени, тъй като за хуманното отношение към животните е необходимо и определено по размер пространство, в което да могат да живеят.

Ето защо, от първостепенно значение е намирането на нови собственици за безстопанствените кучета. По този начин от една страна се предоставят по-добри условия за живот на осиновеното куче, а от друга – създава се възможност за поемане на други безстопанствени кучета на територията на общината.

В последните години в България осиновяването на кучета е все по-често срещано явление, но като цяло повечето граждани все още предпочитат да купуват домашните си любимци и сравнително рядко се сещат за осиновяване. В някои случаи и поради неосведоменост, гражданите се притесняват да осиновят куче от приют, тъй като не знаят, че животното е обезпаразитено и с поставени всички необходими ваксини.

В допълнение на гореизложеното, осиновяването спомага и за цялостното намаляване на популацията на безстопанствени животни, тъй като осиновеното животно е вече кастрирано, регистрирано и чипирано. По този начин дори и осиновителят

впоследствие да го изостави, лесно може да се установи самоличността му, респ. да му се върне или да се наложат предвидените в закона санкции. Изоставеното осиновено куче е вече кастрирано, поради което няма да доведе до увеличаване на популацията на безстопанствени кучета чрез раждане на поколение „на улицата“.

С оглед на гореизложеното, налице е спешна нужда от популяризиране на осиновяването. Това може да се случи по следните начини:

- Създаване и поддържане на електронен сайт и/или фейсбук страница на общинския приют, в който да се качва актуална информация за всяко настанено там куче, ведно със снимков материал и призив за осиновяване;
- Създаване на флаери, в които да се призовава към осиновяване като накратко се изложат плюсовете от него (вкл. поставени ваксини и чип безплатно); флаерите могат да се раздават както от доброволци на територията на общината, така и от частни ветеринарни лекари и търговци в зоомагазини;
- Провеждане на събития от типа „ден на осиновяването“ – в централните части на населените места в общината като паркове и/или площади. Кучетата от общинския приют се отвеждат от служители в приюта и доброволци, ако има такива, като се предоставя възможност на гражданите да се запознаят с тях, да ги погаят и/или разходят наблизко и при желание да ги осиновят. При провеждането на тези събития, ако е възможно да се организира и участието на известни личности, които чрез примера си да стимулират осиновяването.

Осиновяването на безстопанствени кучета следва да се осъществява по предвидения в закона ред, вкл. чрез подписване на осиновителски декларация.

5. Мерки за подобряване общата култура на гражданите и осведомеността им относно хуманното отглеждане на кучета, последиците от изоставянето им и начините, по които могат да бъдат полезни на обществото чрез доброволческата си дейност.

5.1. За да бъде трайно и ефективно ограничена популацията на безстопанствени кучета, на територията на община Перник е необходимо да се провеждат по-чести и по широкомащабни разяснителни кампании относно начина на отглеждане на домашни любимци – кучета и грижите, които следва да се полагат за тях. Необходимо е да се

акцентира върху това, че изоставянето на кучета и тяхното поколение е освен противозаконно, и морално укоримо поведение. В този смисъл, на гражданите следва да се разясни, че в случай, че не могат да се грижат повече за своето животно и/или неговото поколение, и не могат да му намерят друг стопанин, то по-добре е да се свържат със съответните служители от общинския приют или с доброволческа организация, които да укажат съдействие, отколкото животно да се изхвърля в населеното място или в други населени места на територията на общината.

5.2. Необходимо е провеждането на разяснителни кампании, които да информират обществото и за работата на общинския приют за безстопанствени кучета, и резултатите, които постига. В тези кампании внимание на гражданите трябва да се обърне и по отношение необходимостта от доброволческа дейност в помощ на безстопанствените животни, като се разкаже накратко какви доброволчески инициативни са предприети, как доброволците могат да помогнат на безстопанствените животни и по какъв начин това ще рефлектира благоприятно и върху обществото като цяло. От важно значение е да се разбере, че, за да бъдат избегнати рисковете, които безстопанствените кучета създават, грижи могат и трябва да бъдат полагани от самите граждани на територията на общината. Те могат да бъдат най-разнообразни, съобразени с индивидуалните възможности и желания на всеки гражданин: да подават сигнали, ако забележат бедстващо куче; да обгрижват безстопанствени кучета чрез хранене, обезпаразитяване и т.н.; ако имат възможност – да осиновят и/или да намерят стопанин на безстопанствено куче; ако имат възможност и желание – да помагат на служителите в общинския приют, с каквото е необходимо (разхождане на кучета; участие в кампании по осиновяване и т.н.).

5.3. Кампаниите по т.5.2. следва да бъдат насочвани и към младите хора и подрастващото поколение (над 16 годишна възраст), тъй като за трайното намаляване на популацията на безстопанствени кучета, е необходимо ранно възпитаване на отговорно и хуманно поведение. Нещо повече, доброволческата дейност сред младите хора и особено сред учениците е от полза както за обществото като цяло, така и за самите млади хора, много от които след завършване на средното си образование заминават да учат в чужбина. За повечето водещи университети в чужбина от голямо значение при приемането на студенти освен академичния им успех, са именно извънкласните им занимания и по-специално доброволческата им инициатива. По тази причина, ако директорите на училищата на територията на община Перник дадат своето съгласие, подобни кампании

могат да бъдат провеждани от служители на общината и/или доброволци и в часовете на класа на учениците в средните училища.

6. Мерки за подобряване живота на безстопанствените кучета на територията на общината.

Някои от рисковете, свързани с безстопанствените кучета, могат да бъдат избегнати и при хуманно обгрижване на кастрираните и върнати по места кучета, както от гражданите така и от община Перник. Кучета, които биват редовно хранени и обезпаразитявани представляват по-малък риск за хората, тъй като на първо място не пренасят болести и паразити. Отделно, хранените от хората кучета са по-социализирани, с по-кротко поведение, поради което и рискът от агресия и/или ухапвания е силно понижен.

Мерките, които общината може и трябва да предприеме за подобряване на живота на безстопанствените кучета, които да намалят и рисковете, свързани с тях, се свеждат най-вече до поставянето на къщички за безстопанствени кучета на територията на населените места и хранилки за последните. Чрез поставянето на такива къщички и хранилки на точно определени места, служителите на общината могат косвено и да предотвратят струпването на много кучета на едно място (формиране на т.нар. „глутници“), включително и около детски градини и ясли.

V. ИЗИСКВАНИЯ ЗА РЪКОВОДСТВО, КООРДИНАЦИЯ, КОНТРОЛ И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

1. Ръководство

Съгласно чл. 40, ал. 4 ЗЗЗЖ Кметът на общината ръководи изпълнението на програмата и планът по чл.40, ал.3 от този закон.

2. Координация

На местно ниво координацията се осъществява чрез взаимодействие между Кмета на общината, Областната дирекция по безопасност на храните, Областната колегия към българския ветеринарен съюз и Организация за защита на животните.

3. Контрол по изпълнение на програмата

Контролът по изпълнение на общинската програма и планът по чл. 40 ал. 3 от Закона за защита на животните се осъществява от министъра на земеделието, храните и горите чрез Българската агенция по безопасност на храните (чл. 59, ал. 1 ЗЗЖ).

4. Участници в програмата

4.1. Общински съвет:

- Приема Програма за овладяване популацията на безстопанствени кучета и план за действие, съгласно чл. 40, ал. 3 от Закона за защита на животните и бюджет за изпълнението им, като при заседания на постоянните комисии към общински съвет –Перник, по въпроси касаещи програмата, може да се включат представители на ОДБХ и НПО;
- Актуализира приетата Програма и съответния бюджет за изпълнението, въз основа на годишния отчет на кмета, представен пред Общинския съвет.

4.2. Кмет на община

- Кметът на община Перник, ежегодно до първи март внася отчет за изпълнението на програмата до Изпълнителния директор на Българската агенция по безопасност на храните;
- Кметът или упълномощени от него лица организират цялостното изпълнение на Програмата, сключването на договори с други приюти, стационарни и подвижни амбулатории.

4.3. Общинска администрация:

- Организира и координира изпълнението на заложените мерки по програмата, съгласно утвърдения бюджет от Общинския съвет;
- Отпечатва и разпространява материалите по Програмата;
- Осигурява медийно отразяване на дейностите по програмата;
- Създава и поддържа регистър по чл.54 от Закона за защита на животните;
- Осигурява мобилна амбулатория за обработване на кучетата, отглеждани на открито;
- Обработва сигнали и жалби на граждани и организации- по телефон; писмено; по електронна поща; Анонимни сигнали и жалби не се обработват. При подаване на сигнал се записват имената на гражданина или организацията и телефон за обратна връзка, посочва се мястото на инцидента и описание на кучето/та/.

4.4. Ветеринарни власти, вкл. Българска агенция по безопасност на храните и нейните регионални структури –Областна дирекция по безопасност на храните –Перник;

- Упражняват системен контрол по отношение на хуманното отношение към животните;
- Упражняват системен контрол върху дейностите по Програмата и стационарната амбулатория чрез провеждане на проверки;
- Упражняват системен контрол върху ветеринарномедицинския надзор на обработените кучета, чрез провеждане на проверки;

4.5. Неправителствени организации за защита на животните

- Съдействат при решаване на проблеми в сферата на защита на животните и хуманно отношение към животните, като посочват свои представители за координирани на работата между общината, неправителствените организации за защита на животните и гражданите;
- Съдействат за обработването на постъпилите жалби и сигнали, свързани с домашни и безстопанствени кучета;
- Съдействат в разрешаването на проблемите, потвърдени от проверките на постъпилите сигнали;
- Осигуряват по възможност финансова помощ;
- Организируют и провеждат осиновителни кампании;

- Мероприятия по популяризиране на Програмата и поощряване на идеята за защита на животните и природата, както и нейното популяризиране сред населението и ефективното повишаване културата на обществото и на младото поколение в тази област чрез средствата за масово осведомяване, публични прояви и др.;

5. Общински приют за безстопанствени животни

- Осъществява залавяне и кастрация на безстопанствени кучета, след което ги връща по места;
- Прибира в приюта кучета, за които има подаден сигнал за агресивност;
- Прибира в приюта кучата, които по обективни причини не могат да бъдат върнати по места на залавяне – здравословно състояние, възраст, липса на граждани, които да ги обгрижват при условията на чл. 49 и чл. 50 от ЗЗЖ;
- Провежда осиновителни/задомителни кампании;

VI. НОРМАТИВНА БАЗА

1. Становище на Световната здравна организация;
2. Европейската конвенция за защита на животните;
3. Закон за ветеринарномедицинската дейност;
4. Закон за защита на животните;
5. Наредби, издадени от Министерството на земеделието, храните и горите;
6. Европейската конвенция за защита на животните;
7. Наредба за определянето и администрирането на местните данъци и такси на територията на община Перник.

-

VII. ФИНАНСИРАНЕ

1. Бюджета на Общината;
2. Събраните средства от “такса за притежаване на куче”;
3. Дарения от граждани, юридически лица и неправителствени организации;
4. Международни програми и проекти;
5. Други източници на финансиране.

VIII. ИЗИСКВАНИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ПРОГРАМАТА, ДОКЛАДВАНЕ И ОТЧЕТНОСТ, ОСВЕДОМЯВАНЕ НА ОБЩЕСТВЕННОСТТА ВРЕМЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Управление и оценка на програмата

Изпълнението на Програмата за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на община Перник се управлява от кмета на общината и/или от упълномощено от него лице.

Оценката за изпълнение на общинската програма се извършва на базата на прилагане на мерките и постигането на заложените задачи. Оценката се реализира с оглед постигане на ефективност и ефикасност от изпълнението на Програмата. Управлението на Програмата включва наблюдение на изпълнението на заложените цели и задачи, организацията и методите на изпълнение, прилагани за намаляване популацията на безстопанствените кучета. В процеса на наблюдение се допуска участие и на доброволчески организации за защита на животните, като се спазва принципът за партньорство, публичност и прозрачност. Оценката и наблюдението ще дадат възможност да се анализират постигнатите резултати, както и да се предприемат при необходимост коригиращи действия.

Докладване и отчетността

Кметът на общината, ежегодно до първи март внася отчет за изпълнението на Програмата до изпълнителния директор на Българската агенция по безопасност на храните, чрез съответната Областна дирекция по безопасност на храните.

Изпълнителният директор на Българската агенция по безопасност на храните ежегодно до първи април внася отчет за изпълнение на общинските програми до Министъра на земеделието, храните и горите.

Министърът на земеделието, храните и горите ежегодно до тридесети април внася за приемане от Министерския съвет отчет за изпълнението на Националната програма.

Осведомяване на обществеността

Приетата общинска програма по чл. 40, ал. 3 от Закона за защита на животните се публикува на интернет страница на община Перник в срок от 14 дни от нейното приемане. При всяко изменение и допълнение, информацията следва да се актуализира.

Време за изпълнение

Програмата влиза в сила след приемането ѝ от Общински съвет – Перник и обявяването ѝ на официалния сайт на Общината. Срокът за изпълнение на тази програма е 2021-2025 година, като се работи по метода **„КАСТРИРАЙ И ВЪРНИ“**.

IX. ОЦЕНКА ЗА УСПЕВАЕМОСТТА НА ПРОГРАМАТА

Очакваните резултати от изпълнение на програмата по въведени критерии са, както следва:

1. Качествени промени – постепенно намаляване на популацията на безстопанствени кучета; овладяване на притока на изоставени домашни кучета, следствие от извършената регистрация на домашните кучета и стимулиране на кастрацията им чрез освобождаване от такса за притежаване на куче; мониторинг върху популацията на безстопанствените кучета; намаляване на социалното напрежение и повишаване безопасността на гражданите; утвърждаване на европейските критерии за хуманно отношение и третиране на животните.

2. Количествени подобрения – увеличаване на броя на регистрираните домашни кучета; увеличаване на броя на кастрираните домашни кучета; повишаване на приходите от таксата „Куче” по чл. 175 от ЗВМД и Наредба за определяне и администриране местните такси и цени на услуги на територията на Община Перник.; повече на брой и по вид на проведени информационни кампании по изпълнение на програмата;

Х. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

Планът за действие по изпълнение на програмата за овладяване на популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Перник за 2021 г. е Приложение № 1 към програмата. Всеки следващ план на действие се приема ежегодно с решение на Общински съвет, заедно с отчет за изпълнение на плана за изминалия период.